Valvira
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto

15.5.2024

Eduskunta
Valtiovarainvaliokunta, verojaosto
sara.kuitunen@eduskunta.fi

HE 45/2024 vp

Asiantuntijalausunto 15.5.2024

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi valmisteverotuslain muuttamisesta

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto on 14.5.2024 pyytänyt Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolta (Valvira) kirjallista lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi valmisteverotuslain muuttamisesta.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira pitää hyvänä esityksen tavoitetta tehostaa valmisteverojen maksamista Suomeen valmisteverotuslain mukaisesti silloin, kun valmisteveronalaisia tuotteita hankitaan etämyynnillä toisesta EU:n jäsenvaltiosta, ja näin varmistaa verotulojen kertymistä.

Kuten esityksessä on todettu, oikeustila alkoholin etämyyntisääntelyn osalta on tällä hetkellä epäselvä. Pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman mukaan alkoholilain etämyyntiä koskevaa sääntelyä selkiytetään yksiselitteiseksi siten, että suomalaisilla on oikeus ostaa etämyyntimenettelyn kautta alkoholia toisissa EU-maissa toimivilta yrityksiltä. Epäselvyys liittyy Valviran näkemyksen mukaan siihen, missä määrin etämyyjä voi vaikuttaa toimiin Suomen alueella ilman, että etämyynnin katsotaan tosiasiallisesti rinnastuvan luvanvaraiseen myyntiin Suomessa.

Tällä hetkellä alkoholilaista puuttuu etämyyntiä koskeva sääntely, joten etämyyjille ei ole olemassa esimerkiksi omia lupa- tai ilmoitustyyppejä tai rekisteröitymisvaadetta. Valvira toivoo, että asiaan saataisiin selkiytystä tulevien lainsäädäntömuutosten myötä. Olisi myös hyvä, jos eri laeissa käytettävä termistö saataisiin keskenään mahdollisimman yhdenmukaiseksi. Tämä helpottaisi sekä lain noudattamista että viranomaisvalvontaa.

Valvonnan tosiasiallisen vaikuttavuuden kannalta Valvira pitää kannatettavana myös ehdotusta lähetyksen yksilöivän tunnisteen käyttöön ottamisesta. Valvonnan näkökulmasta olisi hyvä, jos löydettäisiin mahdollisuus yhdistää alkoholilain noudattamisen ja verojen maksamisen valvontaa esimerkiksi hyödyntämällä saman tunnisteen käyttöä. Tunnisteen käyttöönotto mahdollistaisi myös täsmällisemmän tiedon saannin etämyytyjen alkoholijuomien määristä ja tarkentaisi siten alkoholijuomien kulutuksen tilastotietoja.

Vaikka esitetyillä muutoksilla ei ole selkeyttävää vaikutusta etämyynnin alkoholilain mukaisen sallittavuuden kannalta, pitää Valvira esityksen tavoittaita hyvinä. Esitetyillä muutoksilla lisätään tasapuolisuutta niitä alan toimijoita kohtaan, jotka hoitavat lakisääteiset velvoitteensa. On valitettavaa, että jättämällä verot maksamatta tietyt toimijat saavat perusteetonta kilpailuetua alkoholialalla rehellisesti toimiviin luvanhaltijoihin nähden.

Ratkaisija: Henriksson Markus
Virka-asema: Ylijohtaja
Esittelijät:
Meriläinen Kristiina, Lakimies

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asiankäsittelyjärjestelmässä.
Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Lisätiedot Lakimies Kristiina Meriläinen, puh. 0295 209 517